

An aerial photograph of a coastal town, likely Grou in the Netherlands. The town is built on a peninsula or island, surrounded by water. A prominent church with a tall, square tower is visible in the center. The town is densely packed with houses, many with red-tiled roofs. A harbor area with several boats is visible on the right. The surrounding landscape is flat and green, with a large body of water extending to the horizon. The text 'Dorpsvisie Grou' is overlaid in the center of the image.

Dorpsvisie Grou

Dorpsvisie Grou

- 19:30 Start werkbezoek in Oostergoo
- 19:35 Welkom/voorstelrondje door Ivo Krikke, voorzitter BCG
- 19:45 Korte introductie bestuurlijke aandachtspunten vanuit Grou
- 19:45 Presentatie Dorpsvisie (Tjalling)
- 20:15 Discussie aan de hand van locaties en opgaven in Grou
- Dorpscoöperatie
  - Grienekrús Locatie
  - Hellingshaven
  - Halbertsmaterrein
- 21:30 Oogst
- 21:35 Einde/borrel

Doelstellingen Dorpsvisie

- Visie ontwikkeling & Branding van Grou
- Leefbaarheid verbeteren als kern binnen de gemeente Leeuwarden
- (her)ontwikkelen toeristische sector en aantrekken bedrijven en bewoners
- Aantrekkelijk(er) worden voor jonge gezinnen en starters, tegengaan (verdere) vergrijzing
- Vitaliteit van Grou in zijn algemeen verbeteren

Aanleiding Dorpsvisie

- Af van de gemeentelijke postzegelbenadering/eigen dorpsvisie
- Dorp en eigen verantwoordelijkheid/zelfbeschikking

Hoe:

- Kwartiermakers en besturen
- Partner gemeente Leeuwarden (Feiko)
- .....Corona.....

Aanpak (2)

- Innovatief: identiteit als uitgangspunt
- IMA
- Toekomstvisie is niet hetzelfde als kaartjes maken

Wat dan wel:

- Wie zijn we?
- Wie willen we zijn?
- Hoe organiseren we dat we daar (ongeveer) komen?

Randvoorwaarde:

- Aansluitend op/invulling van omgevingsvisie/plan Leeuwarden

Bouwstenen (1)

- 50% sociale woningbouw, veel dure koop. Laag- en Midden(koop)segment ontbreekt
- Kleine middenklasse heeft groot effect op structuur van het dorp (in al zijn facetten)!!
- Nieuwe buurten/wijken met generiek aanbod (zonder Grouster identiteit)
- Watersportdorp met veel en toenemende concurrentie
- Vergrijzing in de watersport

(2) Wat vinden wij en 'kenners' van Grou

Waterrijk

Authentiek/
Geworteld

Kwaliteit

Sportief

Gezellig

Creatief

Prettig/
_____

(3) Volgens de deskundige (IMA)

De CPWW-score voor Grou

e

Warm Welcome

Paars-factor

I-E-N factor

BrandConcept

BrandManagement

Visie (1)

Geen Stedenbouw maar Dorpsbouwkunde

- Geen generieke oplossingen meer
- Hybride (wonen-werken-recreëren-zorg)
- Los in maatvoering, rooilijn, ruimtebeslag, gevel en materiaalgebruik
- M.b.v. hout, water en duurzame toekomst

An aerial photograph of a coastal town, likely Grouse, showing a large harbor with many boats, a winding river, and a dense residential area with red-tiled roofs. The image is semi-transparent, serving as a background for the text.

(2) Belangrijkste dragers voor identiteit

- Grouster Wetterfront
- Grouster Wetterhûs
- Ontwikkelingen toetsen aan de zes waarden van Grou

(3) De zes waarden van Grou (Toetsingskader)

1. De toekomst van de Grouster Identiteit
2. De toekomst van het leven aan het Wetterfront
3. De toekomst van het Wetterhûs
4. De toekomst van het dorp
5. De toekomst in vier seizoenen
6. De toekomst van gezond zijn

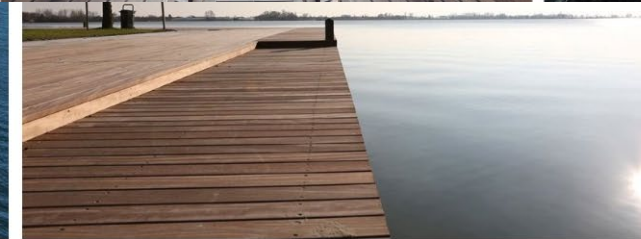
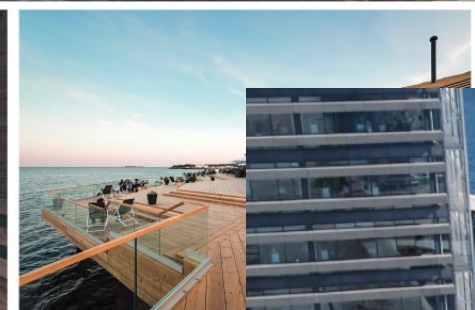
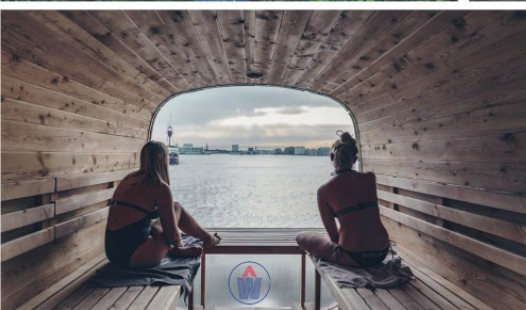
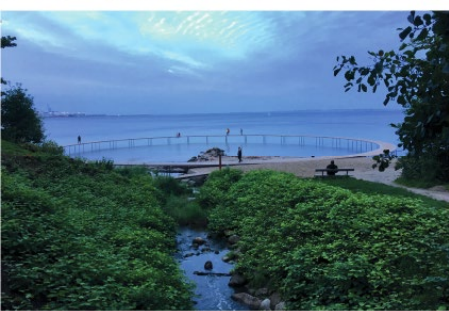
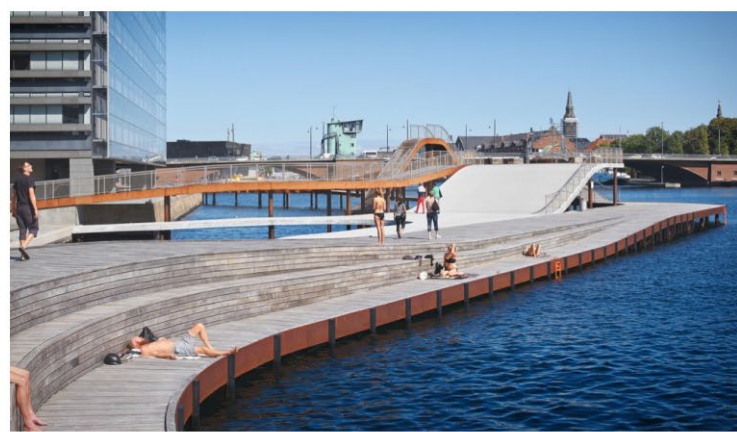
Omgevingsvisie Leeuwarden	Pre-omgevingsplan Leeuwarden	Visie Grou (Brand Values)
<p>Identiteit (Wie)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Verschillen als kwaliteit ☐ Cultuur ☐ Water ☐ Brede oriëntatie op innovatie en internationaliteit ☐ Kwaliteit van leven ☐ Werken aan identiteit 	<p>Besluitpunt 1</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Regels; eenvoudiger, flexibeler, minder ☐ Kernwaarden ruimte, water, mienskip ☐ Extra aandacht grootschalige en nieuwe ontwikkelingen ☐ Bestaande beleid en kaders als basis ☐ Participatie en draagvlak 	<p>De toekomst fan.....</p> <p>1 De toekomst van de Grouster Identiteit</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Past het bij Grou/Fryslan (Water en sport, FRYSK, gevoel van autonomie, verschil in de seizoenen, hout) ☐ Wordt Grouster mienskip er beter van qua welzijn, welvaart, gemeenschapszin, identiteit, eigenzinnigheid, vrijheid en inburgering ☐ Eigen toekomst in handen
<p>Opgaven (Wat)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Groen-blauwe regio ☐ Goed leven ☐ Sterke economische positie 	<p>Besluitpunt 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Gebiedstypen <ul style="list-style-type: none"> o Dorp o Agrarisch o Veenweide o Natuur 	<p>2 De toekomst van leven aan het Wetterfront</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Wetterfront = Openbare ruimte ☐ Behoud of uitbreiding (mogelijkheid tot/of op slot) Wetterfront ☐ Water en klimaatadaptatie ☐ Water en energie ☐ Toevoeging waterrijke omgeving
<p>Ontwikkelprijncipes (Hoe)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Vergroenen (volhoudbaar ruimtegebruik) ☐ Verbinden (samenhang tussen mensen, gebruik en ruimte) ☐ Verwaarden (Brede welvaart) 	<p>Besluitpunt 3 Dorp</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Ruimte voor leefbaarheid ☐ Ruimte voor plannen van onderop ☐ Behoeftte aan functiecombinaties (wonen, werken, recreëren, zorg) 	<p>3 Toekomst is een Wetterhûs</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Hybride functies staan centraal ☐ Waar wel waar niet ☐ Minimaal 2 functies op locatie of gebiedsniveau?
<p>Ruimtelijke vertaling (Waar)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ De dorpen <ul style="list-style-type: none"> o Verwaarden; behoud en versterking regionale economische positie Grou o Verbinden; Verdichten boven uitbreiden, regionale functie, detailhandel binnen clusters, horeca en leisure binnen clusters, gevarieerd woningaanbod o Vergoenen, biodiversiteit, maatregelen klimaatadaptatie, energie en warmtetransitie ☐ De Stad ☐ Het buitengebied 	<p>Besluitpunt 7</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Goed rekening houden met positieve gezondheid 	<p>4 Toekomst van het dorp</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Bijdrage aan dorpsgevoel ☐ Dorpsbouwkunde (hybride, korrelgrote, losjes in rooilijnen, geen eenvormigheid in aard en omvang) ☐ Moderne vooruitstrevende kijk op dorpsleven ☐ Waarin beter/anders dan de stad/ook dorps/niet dorps/stedelijke of beter dan stedelijk ☐ Versterking dorpse dynamiek ☐ Gelijkwaardigheid inwoners ongeacht sociale status
	<p>Besluit punt 8</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Proceswijzer kan maatwerk bieden t.b.v. participatie 	<p>5. Toekomst in 4 seizoenen</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Waarde over de seizoenen ☐ Draagt bij aan minder afhankelijkheid watersportseizoen ☐ Bijdrage gastvrijheid over de seizoenen ☐ Meer Grouster business
	<p>Besluitpunt 9</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Extra uitbreidingsmogelijkheden bij excellerende duurzame maatregelen 	<p>6. Gezond de toekomst in</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Grou als gezonde context ☐ Bijdrage gezondheid ☐ Fysiek en sociaal in beweging ☐ Omgevingspsychologie ☐ Wisselwerking tussen mens en omgeving
	<p>Besluitpunt 10</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Duurzaamheidsmaatregelen tbv energietransitie, klimaatadaptatie, circulariteit 	
	<p>Besluitpunt 12</p>	

Aanbevelingen

1. Richt een Dorpscoöperatie op die professioneel de belangen van Grou borgt, behartigt en actief invult.
2. Verfijn de criteria aan de hand waarvan we plannen kunnen maken, bespreken en beoordelen. Handig voor onszelf, ontwikkelaars en toetsers
3. Gebruik bestaand beleid van de Gemeente Leeuwarden beter en zet nieuw beleid naar je hand. Borg dorpsbouwkunde en de visie van Grou/criteria in het gemeentelijk beleid
4. Zoek en ontwikkel de plekken/buurten waar het Grouster Wetterhûs versterkt kan worden
5. Maak het Grouster Wetterfront tot een 'trekpleister/landmark'
6. Zorg dat er een eigen Mienskipshûs in Grou komt
7. Markeer de 10 beste voorbeelden van bestaande Wetterhûzen

Woon-werkhuis met baksteen en getimmerde verdiepingen. Rijke gootlijsten

Hoe verder met het borgen van:

- Grouster Wetterfront
- Grouster Wetterhûs
- De zes waarden van Grou

An aerial photograph of a coastal town, likely in the Netherlands, featuring a prominent church with a tall tower, a harbor with many boats, and a large body of water in the background. The town is built on a peninsula or island, surrounded by water. The water is a deep blue, and the sky is a pale, hazy blue. The land is green with some trees and buildings. The overall scene is peaceful and scenic.

Vragen?

An aerial photograph of a coastal town, likely in the Netherlands, featuring a prominent church with a tall spire, a harbor with many boats, and a large body of water in the background. The image is semi-transparent, allowing the text to be overlaid clearly.

Visie werkelijkheid maken

Hoe gaan we het organiseren?

An aerial photograph of a coastal town, likely in the Netherlands, featuring a prominent church with a tall spire, a harbor with many boats, and surrounding green fields and waterways. The text 'Dorpscoöperatie' is overlaid on the image.

Dorpscoöperatie

Onbalans te verrichten taken en beschikbare tijd

- Vele verenigingen hebben moeite met het vinden van bestuurders en andere vrijwilligers;
- Vele verenigingen hebben moeite om gezonde exploitatie te kunnen draaien. Ook buiten Corona tijd;
- Veel taken worden “lager” neergelegd. Zo ook door de gemeenten bij de dorpen;
- De bewoners en leden zijn veel vluchtiger dan voorheen en dit is een voortschrijdende trend;
- Planologisch vele uitdagende maar ook lastige vraagstukken;
- Zowel de dorpsvoorzieningen als de leefbaarheid staan daardoor meer en meer onder druk in Dorpen.

Dorpen moeten zichzelf opnieuw uitvinden

- Dat vraagt om dorpsbouwkundig inzicht;
- De bijzondere kwaliteiten van een dorp moeten doorontwikkeld worden met behoud van identiteit;
- Dorpen moeten steeds meer hybride kwaliteiten hebben;
(Basisvoorzieningen op orde + bijzonder aanbod voor de driehoek wonen-werken-recreëren.)
- Dorpen moeten hun sociale structuren versterken middels binding en betrokkenheid;
- Dorpen moeten zich efficiënter en effectiever gaan organiseren.

Focus & Samen versus Ad-hoc & Los

**Als je geen doel hebt,
blijf je heen en weer
rennen zonder te scoren.**

OM
DENKEN

De Dorpscoöperatie

Doel: Samen voorzieningen creëren en/of behouden

- Meer samenhang en cohesie;
- Niet vervangend, maar aanvullend.
  - Verenigingen blijven autonoom;
- Beleidsvoorbereidend en uitvoerend, maar niet beleidsbepalend.
  - Algemene Leden Vergadering (alle verenigingen samen) bepaalt.

Doen: Faciliteren

- Ondersteunen middels overnemen algemene taken (administratie/planning/inkoop);
- Aanbieden van (extra) diensten;
- Overkoepelend coördineren;
- Verbinden en ontwikkelen.

De Dorpscoöperatie

- Een dorpscoöperatie brengt dorpsgemeenschap dichter bij elkaar;
- Een dorpscoöperatie kan bewaker en doorontwikkelaar zijn van een dorpsidentiteit en visie;
- Een dorpscoöperatie wil via een nauwe samenwerking en het delen van krachten dorpsvoorzieningen zoveel mogelijk behouden en taken vervullen;
- Een dorpscoöperatie kan een dienstverlener voor verenigingen zijn;
- Een dorpscoöperatie kan een objectieve aanjager en borger zijn;
- Een dorpscoöperatie zorgt voor bestendiging en vernieuwing;
- Een dorpscoöperatie kan additionele middelen (€) voor het dorp genereren.

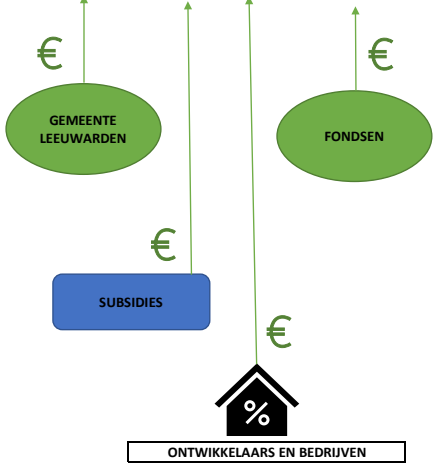
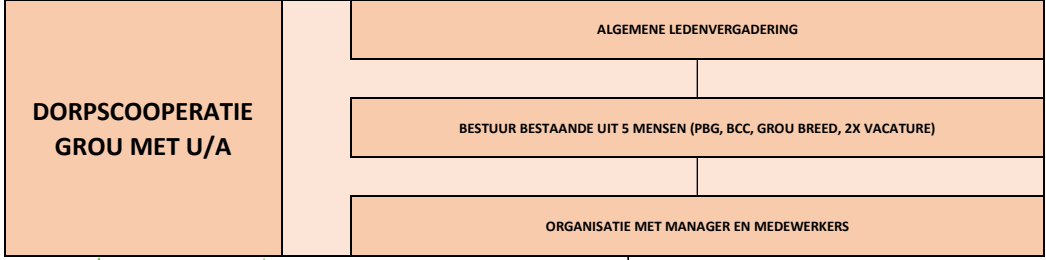

Model 1.0

ALLE VERENIGINGEN IN GROU (ELKE VERENIGING IS EEN LID VAN DE COOPERATIE)

- WERKGROEP RO
- WERKGROEP SPORT
- WERKGROEP CULTUUR
- WERKGROEP BEDRIJVEN
- WERKGROEP ZORG
- WERKGROEP ONDERWIJS
- WERKGROEP ENERGIE
- ETC.

DEZE KUNNEN TIJDELIJK EN PERMANENT ZIJN

DIENSTEN AAN LEDEN VOLGENS MODULES

- ENERGIE MIDDELS COOPERATIE
- GEZAMENLIJKE INKOOP (KANTINE, MATERIALEN)
- (LEDEN) ADMINISTRATIE
- GEZAMENLIJK ONDERHOUD
- CENTRALE PLANNING VRIJWILLEGERS
- ETC.

DOEL:
COLLECTIEF ONTWIKKELEN EN IMPLEMENTEREN VAN VISIE EN PLANNEN TER BEVORDERING VAN DE IDENTITEIT, LEEFBAARHEID EN DUURZAAMHEID VAN GROU

Vragen en Opmerkingen

